

KOLIKO JE ZNANOST VAŽNA TEMA U HRVATSKIM DNEVNIM NOVINAMA? ANALIZA NAPISA OBJAVLJENIH 2012. GODINE U JUTARNJEM LISTU, VEČERNJEM LISTU, SLOBODNOJ DALMACIJI I NOVOM LISTU

Blanka Jergović :: Anđelka Raguž

IZVORNI ZNANSTVENI RAD / UDK 001.3:070(497.5)"2012", 303.64:007, 316.77:001.3(497.5) / PRIMLJENO: 19.02.2014.

SAŽETAK U ovome radu kvantitativnom analizom sadržaja istražujemo medijsko praćenje znanosti u hrvatskim dnevnim novinama u 2012. godini na uzorku od 238 napisa objavljenih u četirima najtiražnijim dnevnim novinama: Jutarnjem listu, Večernjem listu, Slobodnoj Dalmaciji i Novom listu. Zanimalo nas je kakvi su trendovi u medijskom izvještavanju o znanosti kada je riječ o kriterijima i postupcima selekcije vijesti te korištenju izvora informacija. Analiza pokazuje kako postoji stalan interes hrvatskih dnevnih novina za znanost. Znanost se redovito pojavljuje u raznim rubrikama, od političke do sekcija posvećenih zabavi, životu i ležernijim temama. Najviše se piše o međunarodnoj, a vrlo rijetko o znanosti i znanstvenim istraživanjima koja se provode u Hrvatskoj. O znanosti se najčešće izvještava u temeljnim novinarskim žanrovima, vijestima ili izvještajima te na neistaknutim stranicama. Tijekom 2012. godine o znanosti se pisalo afirmativno te je interes hrvatskih dnevnih novina „pomaknut“ s medicine i biomedicinskih znanosti na društvene i humanističke znanosti o kojima se izvještavalo češće, dok je s druge strane umjereno raslo medijsko zanimanje za prirodne znanosti.

KLJUČNE RIJEČI

ZNANOST, MEDIJI, IZVJEŠTAVANJE, DNEVNE NOVINE, SELEKCIJA VIJESTI, IZVORI INFORMACIJA

Bilješka o autoricama

Blanka Jergović :: Hrvatska radiotelevizija i Sveučilište u Zagrebu, Hrvatski studiji ::

blanka.jergovic@hrt.hr

Anđelka Raguž :: doktorandica na poslijediplomskom doktorskom studiju informacijskih i komunikacijskih znanosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu :: araguz@hrstud.hr

UVOD

Istraživači sugeriraju da se znanost i mediji ne trebaju doživljavati kao odvojene sfere jer novinari i znanstvenici dijele zajedničku kulturu (Haran i Kitzinger, 2009; Dunwoody, 1999). Ukazuju i na moguće pogrešne interpretacije uloge medija u javnoj komunikaciji o znanosti, onda kada se ta komunikacija doživljava kao jednostavan, linearan proces između pošiljatelja i primatelja (Lewenstein, 1995). Bez obzira na to, mediji se i dalje percipiraju kao glavni krivci za distorzije koje se mogu dogoditi u javnoj komunikaciji o znanosti. Najčešći prigovori¹ odnose se na simplifikaciju, netočnost, nedovoljnu preciznost, senzacionalizam te preuveličavanje (Besley i Nisbet, 2013). U Hrvatskoj se ponavljaju slične ocjene medijskoga pokrivanja znanosti (Lučić i Rudež, 2011; Božičević i Jergović, 2002), ali sustavnih istraživanja ima vrlo malo.

Zato smo u namjeri da pridonosemo argumentiranoj raspravi o tom važnom pitanju ovim radom željele istražiti kako su hrvatske nacionalne i regionalne dnevne novine izvještavale o znanosti, pri čemu su nas posebno zanimali kriteriji i postupci selekcije vijesti te korištenje izvora informacije. Osnovna je svrha ovog istraživanja opisati i utvrditi trendove u medijskom izvještavanju o znanosti u hrvatskim dnevnicima tijekom 2012. godine. Zanimalo nas je, kroz teorijski koncept selekcije vijesti, kako se izvještavalo o radu hrvatskih i inozemnih znanstvenika te o znanstvenim temama uopće, kako su teme izabrane te koji su izvori informacija korišteni. S druge strane, zadaća je bila istražiti koliko u svom radu novinari prate temeljne postulate struke, koji ih, među ostalim, obvezuju na nepristrano i objektivno izvještavanje te utvrditi postoji li neuravnoteženost u medijskom izvještavanju o znanosti.

ZNANOST U FOKUSU ZNANSTVENIKA I NOVINARA

Mediji i medijski sadržaji glavni su izvor i način na koji šira, laička javnost dobiva informacije o znanosti, jer većina nema izravnog iskustva ili mogućnosti informiranja o znanstvenim istraživanjima i rezultatima. Unatoč tome interes je građana za znanost stalan, što pokazuju i europska istraživanja stavova prema znanosti i očekivanja laičke javnosti (European Commission, 2013). S druge strane, znanstvenici su sve češće suočeni s potrebom komuniciranja o znanosti, ali oni i svoj legitimitet najčešće stječu u medijima (Peters i dr., 2008). Izvještavanje o znanosti, ako ga se promatra u okviru teorijskog pojma selekcije vijesti, ovisi o relevantnim izvorima informacija poput znanstvenika, istraživača, akademika i sveučilišnih nastavnika, kao i znanstvenih institucija ili njihovih odjela za odnose s javnošću. Iako znanstvenici priznaju važnost medija u oblikovanju percepcije znanosti u javnosti, istovremeno su i kritični prema medijima kao posrednicima znanstvene informacije. Znanstvenici istodobno zadržavaju jednodimenzionalan koncept medijskoga posredovanja, koji previđa utjecaj njihovih vlastitih tvrdnji (Petersen i dr., 2008; Jergović, 2009; Peters i dr., 2008; Bucchi i Trench, 2008). Javno prihvaćanje i razumijevanje znanosti nedvojbeno u velikoj mjeri ovisi o znanstvenicima i institucijama u kojima djeluju. Međutim, na konačni

¹ Više o tome u Pew Research Center (2009) i u Royal Society (2009), gdje se, među ostalim, upozorava da javni interes nije isto što i ono što je interesantno za javnost te se daju preporuke o tome kako zadovoljiti javni interes.

rezultat novinarskoga djelovanja utječu i publika te svakodnevni unutarnji organizacijski i institucijski pritisci, a medijski sadržaj postaje platforma za stvaranje i kreiranje društvene percepcije i procjene znanosti.

Mediji svojoj publici za interpretaciju događaja, pojava ili osoba postavljaju okvire. Odabirom i isticanjem nekih aspekata stvarnosti te načinom na koji prezentiraju informacije mediji nude „određenu definiciju problema, kauzalnu interpretaciju, moralnu evaluaciju i prijedlog tretmana realnosti“ (Entman, 1993: 52). „Okviri su stalni predlošci kognicije, interpretacije i prezentacije, odabira, naglašavanja i ispuštanja uz pomoć kojih oni koji upravljaju simbolima rutinski organiziraju diskurs, bilo verbalni ili vizualni“ (Gitlin, 1980: 7). Prema tome, odabir informacija je, uz istaknutost, jedan od glavnih čimbenika uspostave okvira za interpretaciju događaja, pojava ili osoba, koje mediji daju svojoj publici čime se „konstruira društvena realnost“ (Scheufele, 1999: 104). Odabir vijesti pod utjecajem je dviju „skrivenih“, ali izuzetno presudnih značajki: vrijednosti i važnosti. Vrijednost vijesti bitna je za odnos između izvora informacija i novinara koji je koristi i na koju se poziva, a važnost je ključna u novinarovu odnosu s medijskom publikom s kojom neposredno komunicira. Vrijednosti su vijesti, za Waltera Lippmanna, svojevrsno intuitivno pretpostavljanje novinara što zanima publiku u određenom trenutku jer one „nisu u prvome redu ogledalo društvenih prilika, već izvještaj o kakvom njihovom aspektu“ (1995: 245). Ovdje se nameće pitanje na temelju kojih kriterija novinari i urednici prepoznaju znanstvene događaje kao nešto što je zanimljivo i vrijedno objavljivanja. Naposljetku, tu je i pitanje koji su čimbenici presudni i utječu na rad novinara te činjenica kako samo korištenje medija nema izrazito praktično značenje u svakodnevnom životu konzumenata, nego je više riječ o rutinskom djelovanju, pri čemu „mediji izrazito utječu na sociološke strukture unutar društva“ (Hermes, 1993 i 1995, prema Ridell, 1996: 558).

SELEKCIJA VIJESTI I PROMJENE U MEDIJIMA

Proces i teorijski koncept selekcije vijesti izuzetno je složen medijski fenomen i godinama je izazov medijskim analitičarima. Na temeljnoj komunikološkoj i medijskoj razini mogli bismo selekciji vijesti pristupiti kroz detekciju i razlikovanje intrinzičnih i ekstrinzičnih kriterija selekcije, koje postavljaju Ruth C. Flegel i Steven H. Chaffee. Prema njima,

intrinzični su oni kriteriji, koji su ujedno objektivni razlozi, poput obilježja događaja o kojem se izvještava, situacije s obzirom na cjelinu vijesti ili utjecaja vanjskih odrednica. S druge strane, ekstrinzični su kriteriji subjektivniji i primarno individualni razlozi, kao što mogu biti novinarova uvjerenja, stavovi i percepcije, nazoni pretpostavljenih ili utjecaji interesnih skupina. (Flegel i Chaffee, 1971, prema Kunczik i Zipfel, 2006: 129)

U interpretaciji i shvaćanju selekcije vijesti neki je medijski teoretičari, poput Wolfganga Donsbacha, Hansa M. Kepplingera, Michaela Schudsona, Pamele J. Shoemaker, Stephena Reesea te Siegfrieda Weischenberga (prema Donsbach, 2004: 131-139), na ovoj razini pokušavaju objasniti isključivo kroz prizmu i utjecaje ekstrinzičnih kriterija. Mišljenja su kako se većina novinarskoga posla i odluka odnosi na percepcije, individualne zaključke u uviđanju i promišljanju realnosti i donošenje prosudbi te zato izuzetnom drže psihološku

dimenziju u pojašnjenju odabira događaja. Sukladno tome, proces selekcije vijesti može se ograničiti na reakcije i ponašanja samih primatelja, osobito kada se radi o selektivnoj izloženosti sadržajima masovne komunikacije. Zato teorija dosljednosti objašnjava kako će „pojedinaac sukladno svojim ranijim spoznajama dodatno individualno odabirati vijesti te će pokušavati izbjeći situacije i primanje onih informacija koje mogu utjecati na nesklad s njegovim spoznajama i uvjerenjima“ (Zillmann i Bryant, 1985, prema Donsbach, 2004: 148).

Međutim, medijski su djelatnici u drukčijem i riskantnijem položaju od publike kojoj se obraćaju jer količina potencijalnih vijesti i spoznaja uvelike utječe i na njihov izbor i samim time na selekciju sadržaja. Drugu razinu odabira razrađuju Noam Chomsky i Edward S. Herman. Prema njima, razmišljanja medijskih djelatnika polaze od ideje kako je medijski sadržaj podložen sistemskim odabirima, pri čemu su glavni filtri: koncentracija vlasništva, oglašivači, izvještavanje o pojedinom događaju (engl. *news beats*), službeni izvori te ideološki kriteriji, primjerice oni koji određuju okvir i selekciju vijesti unutar tog nametnutog okvira (Chomsky i Herman, 1988).

U ovom nas je radu također zanimalo koliko je u krizi novinarstva, pogotovo specijaliziranog (Galić, 2013), moguće da su osim tih opisanih, sofisticiranih, prisutni i drugi kriteriji odabira, poput uvrštavanja sadržaja već gotovog za objavljivanje u stilu „garniranja“ medijskog sadržaja neobaveznim i kratkim znanstvenim informacijama, koje je lako uvrstiti tamo gdje zatreba. Povjerenje u tiskane medije (osobito u svjetske) posljednjih je godina u rastu (Čuvalo, 2010: 48-49), ali gospodarska se kriza osjeća u hrvatskim tiskanim medijima. Regionalne su dnevne novine *Slobodna Dalmacija* i *Novi list* ipak pozitivno poslovale, dok su prihodi *Večernjeg lista* pali za 15 %, a *Jutarnji list* poslovao je u predstečajnoj nagodbi (Banka.hr, 2013). Otpuštanje medijskih djelatnika – novinara (prema procjenama Hrvatskog novinarskog društva od 2010. do 2013. bez posla je ostalo 700 novinara), lektora i fonetičara, smanjenje honorara (Hrvatsko novinarsko društvo, 2012) te srozavanje profesionalnih standarda postali su svakodnevica (Hrvatsko novinarsko društvo, 2013). U konačnici je to dovelo do pada kvalitete medijskog sadržaja u cijelosti. Povrh toga, kako su pokazala dosadašnja istraživanja (Jergović i Račić, 2011), znanost je gotovo uvijek marginalizirana i dovedena na rub medijskog interesa.

METODA ISTRAŽIVANJA I UZORAK ISTRAŽIVAČKE ANALIZE

Istraživanje je provedeno metodom kvantitativne analize sadržaja koja se najčešće koristi prilikom promatranja zastupljenosti određenog problema ili teme u medijima. Analiza omogućuje da se osobine tekstualnog ili vizualnog materijala prikažu u kvantitativnim vrijednostima, koje pritom ukazuju na ukupni udio promatranih osobina u uzorku izabranom iz određene populacije. Također, analizom sadržaja smatra se i „postupak procuvavanja i raščlanjivanja materijala kojim se nastoje uočiti poruke toga sadržaja“ (Lamza Posavec, 2006: 152). U skladu s tim Ole R. Holsti ističe kako je riječ o metodi koja omogućuje i stvaranje zaključaka na temelju sustavnih i objektivnih značajki analize same medijske poruke (1969: 14). Jedna od prednosti korištenja metode kvantitativne analize sadržaja jest „potencijal za identifikaciju događaja tijekom dužeg vremenskog perioda“ (Wimmer

i Dominick, 2010: 161). Prema tome, da bi se utvrdilo u kojoj se mjeri i kako prikazuje znanost u hrvatskim dnevnim novinama u 2012. godini, bilo je potrebno provesti empirijsko istraživanje čiji bi rezultati bili relevantan pokazatelj i uporište za daljnje korake.

Analizirale smo napise² objavljene u četirima najtiražnijima i najutjecajnijima hrvatskim dnevnim novinama, u razdoblju od 1. siječnja 2012. do 31. prosinca 2012. godine. Kvantitativna analiza sadržaja obuhvatila je napise iz *Večernjeg lista* i *Jutarnjeg lista* te *Slobodne Dalmacije* i *Novog lista*. Uzorak čini ukupno 238 novinskih napisa.³ Jedinica analize bio je novinski napis čija je tema znanost. Uzorak su činila izdanja dnevnih novina, tri dana iz svakog mjeseca (v. tablicu 1). Dani su odabrani metodom slučajnih brojeva, zato što hrvatske dnevne novine ne objavljuju priloge ili rubrike posvećene isključivo znanosti u određenim danima u tjednu pa nije bilo potrebno ravnomjerno odabrati dane u tjednu, a slučajan odabir omogućio nam je kontinuitet.

Tablica 1. Uzorak prema mjesecima

Mjesec	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	Ukupno
Broj napisa	16	21	23	24	14	21	14	21	23	16	25	20	238

N = 238

REZULTATI I DISKUSIJA

Najprije smo interpretirale dobivene rezultate s obzirom na način na koji su odabrane znanstvene vijesti prezentirane. Novinari i urednici, naime, kako navode Igor Kanižaj i Berto Šalaj, mogu manipulirati prezentacijom vijesti, odabirom dužine članaka, pozicijom na stranici, naslovima, rubrikama u kojima se vijesti objavljuju, ali i danima objave (2004: 35).

Nakon toga interpretirale smo rezultate i s obzirom na izvore informacija unutar znanstvenih područja o kojima se izvještavalo. Na temelju kvantitativnih pokazatelja moći ćemo zaključiti kakav je sadržaj prezentiran prilikom izvještavanja o znanosti, ali ćemo također prikazati i selekciju izvora te postoji li i u kojoj se mjeri pojavljuje objektivnost s obzirom na autorsku prezentaciju napisa. Naime, medijski djelatnici dok izvještavaju „svjesno ili podsvesno sudjeluju u selekciji, ističu jedne događaje i vijesti, a druge ignoriraju. U tom procesu mediji pomažu u utvrđivanju prevladavajućih uvjerenja, pretpostavki i vrijednosti u društvu“ (Gray, 1987, prema Kanižaj, 2004: 32).

Analizirane dnevne novine u 2012. godini pokazuju latentan, ali konstantan interes za izvještavanje o znanosti, kao što se vidi u tablici 2.

² Jedinica analize sadržaja i interpretacije rezultata jest *napis*. Prema *Hrvatskom enciklopedijskom rječniku* napis je „novinski tekst koji ne potpada pod obvezujuće pojmove stila, dužine ili teme“ (Jojić i dr., 2003: 791), dakle koristimo ga kao opći pojam. Kao sinonim može se koristiti i članak (Šonje, 2000: 147, 647). Pojmovi „novinski napis“ i „članak“ su sinonimi. Isti pojam „napis“, kao tehnički termin ili termin struke, koristi i skupina autora u istraživanju Tempus projekta JETiC o vjerodostojnosti novina i medija u BiH, Crnoj Gori i Hrvatskoj (Malović, 2007: 13). U ovom radu pojam „napis“ obuhvaća tekst, ali i svu opremu uz njega (naslove, nadnaslove, okvire, fotografije i infografike).

³ *Večernji list* n1 = 75, *Jutarnji list* n2 = 37, *Slobodna Dalmacija* n3 = 45, *Novi list* n4 = 81. Ukupno: N = 238.

Tablica 2. Frekvencija objavljivanja napisa o znanosti

Godina	2009.	2010.	2011.	2012.
Prosječan broj novinskih napisa dnevno u svim analiziranim novinama	1,32	1,16	1,32	1,72

N = 238

Izvor: Jergović, 2012: 325.

Smještanje ili uokvirivanje pojedinih novinskih napisa u rubrike i općenito prezentacija vijesti, koju određuju novinari i urednici, utječe na to kako je „određena znanstvena tema definirana“ (Einsiedel, 1992: 92) i kako će je novinska publika interpretirati. Ono je prema tome važan dio istraživanja medijskog praćenja znanosti (Einsiedel, 1992: 92). Tijekom 2012. godine u analiziranim novinama najveći se broj napisa o znanosti, njih čak 62,7 %, nalazio u rubrikama koje donose pregled dnevnih političkih događaja, dok je nešto više od jedne petine (preko 23 %) tekstova o znanosti bilo objavljeno u priložima, i to najčešće u vikend-izdanjima. Tijekom 2012. godine samo su tri novinska članka o znanosti objavljena u *Večernjakovoj* neredovitoj rubrici Znanost, odnosno u priložima koji se objavljuju sporadično i u neredovitim razmacima te sadrže rubriku koja obuhvaća teme iz znanosti i tehnologije, kao što su, primjerice, tekstovi: „Profesor Vinković: ‘Homeopatija dokazano ne liječi ništa’“ (*Večernji list*, Bernardić, 28. siječnja 2012.), „Ploveće turbine davat će struju tisućama ljudi“ (*Večernji list*, Bernardić, 30. lipnja 2012.), „Križa ugrožava europsku znanost – stopirana istraživanja!“ (*Večernji list*, Šerić, 27. listopada 2012.). *Večernji list* objavio je u rubrici Znanost teme koje su samo u tri potonja napisa tijekom cijele godine sadržajno pokrivala znanost i tehnologiju. Zbog toga to nismo tretirale kao rubriku posvećenu isključivo znanosti. Gašenjem *Vjesnika* prave rubrike posvećene znanosti u hrvatskom medijskom prostoru trenutno više ne postoje.⁴

To bi moglo ukazivati i na to da je selekcija vijesti prevagnula u korist izvještavanja o znanosti u kontekstu dnevnih političkih događaja, zanemarujući (svjesno) sustavno praćenje znanosti i tehnologije, primjerice u rubrici o znanosti, zamjenjujući ga s nekim drugim aktivnostima, poput sporta ili kulture. Napisi o znanosti vrlo se rijetko nalaze na istaknutim stranicama novina.

Smještajući priloge u rubrike, novinari i urednici odabiru temu, a odabirom tipa i veličine novinskog članka utječu na istaknutost pojedine znanstvene vijesti. Analizirane su novine tijekom 2012. godine o znanosti pisale uglavnom u temeljnim novinarskim vrstama i najčešće su objavljivane kratke vijesti ili izvještaji. Rezultati pokazuju kako većinom prevladavaju kratke vijesti, i to u čak 90,6 % (216 članaka) novinskog sadržaja o znanosti. Tijekom 2012. godine objavljeno je 6,7 %, odnosno 16 članaka koji su uključivali intervjue sa znanstvenicima ili istraživačima.⁵ Nadalje, velikih članaka i reportaža u kojima bi novina-

⁴ Dnevni list *Vjesnik* počeo je izlaziti 24. lipnja 1940. godine, a u tiskanom obliku prestao je izlaziti 20. travnja 2012. Nakon toga izlazio je u elektroničkom izdanju do 12. lipnja 2012. godine. *Vjesnik* je, kao politički dnevnik, bio podložan utjecajima vladajućih struktura u vremenima u kojima je izlazio, ali se unatoč tome smatrao kvalitetnim dnevnikom novinama *broadsheet*-formata.

⁵ Slične rezultate dobila je i Edna Einsiedel, istražujući kanadske novine i njihovo pisanje o znanosti i tehnologiji (Einsiedel, 1992: 95).

ri detaljnije mogli obraditi teme o znanosti ili tehnologiji gotovo da i nema, a analitičkim i istraživačkim pristupom napisano je ukupno 18 novinskih tekstova. Znanstvenicima se, prema tome, vrlo rijetko pružala prilika da sami govore o svojim istraživanjima, rezultatima ili uspjesima.

Upravo odabirom tipa i veličine novinskog priloga novinari i urednici odredili su način obrade i pristup znanstvenim vijestima te na ovoj razini možemo zaključiti kako sadržaj i teme iz znanosti ili rezultati znanstvenih istraživanja urednicima i novinarima hrvatskih dnevnih novina još uvijek nisu dovoljno zanimljivi ili važni da bi im se posvetili analitički i istraživački, već se zaustavljaju na površnim i kratkim izvještavanjima. Kao primjer navodimo nepotpisan tekst objavljen u *Slobodnoj Dalmaciji*, čiji je naslov „Veća stražnjica štiti od dijabetesa“, koji citiramo u cijelosti:

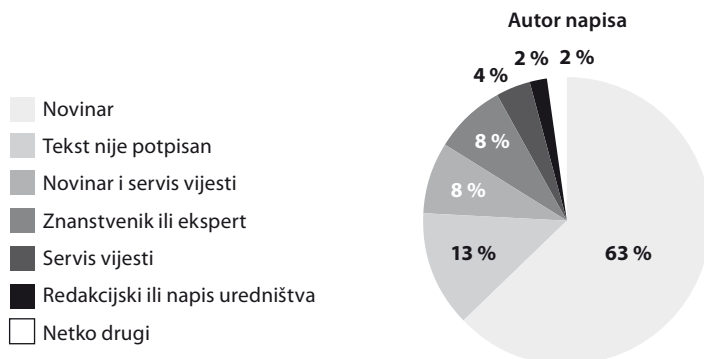
Znanstvenici sa Sveučilišta Oxford objavili su istraživanje o debljini u kojem su naveli da velika stražnjica nije hormonalni problem kao što se čini. Štoviše, smatraju da nakupljanje masnoća na stražnjici, za razliku od trbuha, smanjuje razinu lošeg, a povećava razinu dobrog kolesterola koji štiti krvne žile od otvrdnuća. Također, masnoće na stražnjici štite od razvoja dijabetesa. (Slobodna Dalmacija, 9. veljače 2012.)

Radi se, dakle, o istraživanju za koje se ne zna kada je, na kojem uzorku, kojom metodom i kako provedeno te je li objavljeno i gdje. Ne sugerira se ničim njegova znanstvena vrijednost, provjerljivost i pouzdanost, osim navođenjem znanstvene institucije i znanstvenom karakterizacijom.

Uz trend pojednostavljenih informacija iz znanosti, a s druge strane i zbog smanjenja ljudskih i materijalnih resursa u redakcijama, primjetno je često preuzimanje i objavljivanje gotovih priopćenja za medije, čiji su autori djelatnici službi za odnose s javnošću. Tekst „10. Festival znanosti: dokaz da je Rijeka grad znanja i istraživanja“ (*Novi list*, Petrak, 24. travnja 2012.) jasno daje do znanja kako je riječ o priopćenju za medije (sadrži sve elemente PR priopćenja nakon službenog otvaranja događaja te ujedno i elemente poziva za medije) čiji su autori organizatori Festivala, a preuzet je i objavljen u medijima. Čitatelju se sugerira pozitivan stav prema Festivalu, njegovu sadržaju i organizatorima. Ujedno se daje i pregled korisnih informacija o događanjima i rasporedu događanja na Festivalu. S druge je strane naslov u potpunom neskladu sa sadržajem jer ni na koji način autor teksta ne ističe iznimne vrijednosti i znanstvene uspjehe riječkih istraživača, koji Rijeku, kao sveučilišni i treći po veličini hrvatski grad, prema naslovu te vijesti upravo razlikuje od ostalih gradova.

Također, u analiziranim člancima kontinuirano izostaje istraživački i analitički pristup. U samo 18 analiziranih napisa o znanosti, tijekom 2012. godine, novinari su temama o znanosti i tehnologiji pristupali analitički ili istraživački.

Autorska prezentacija tekstova, odnosno potpis novinara iza objavljena sadržaja i izvori na koje se u svom radu poziva ili koje imenuje te smatra relevantnim za određeno znanstveno područje, može ukazati na pristranost i neobjektivnost. Tek nešto manje od trećine, samo 76 objavljenih napisa o znanosti, potpisani je autorski rad novinara, dok 32 napisa nije potpisano.

▲ *Grafikon 1.*
 Autorstvo u napisima o znanosti i tehnologiji, 2012.
 (N = 238)

Tijekom 2012. godine oko polovice analiziranih, odnosno ukupno 117 napisa uopće ne navodi izvore, a u gotovo jednoj trećini članaka (79) naveden je samo jedan izvor informacija. Pluralnosti izvora prilikom izvještavanja o znanosti, prema tome, gotovo da i nema; ona se pojavljuje u malo više od 1 % tekstova, odnosno u ukupno tri tijekom cijele godine, a i tada su to izjave znanstvenika koji su sudjelovali u istraživanju te informacije preuzete iz drugih medija. Prisutna jednostranost prilikom izvještavanja o znanosti i znanstvenim istraživanjima kao „oblik neistinitosti onemogućuje čitatelju da i sam prosuđuje sve okolnosti događaja, stavlja ga u situaciju da se mora prikloniti jednom gledanju na događaj te mu oduzima pravo na činjenice“ (Bobić, 1987: 23).

U analizi načina na koji se u hrvatskim dnevnim novinama piše o znanosti zanimalo nas je i to kako se znanstvenicima pristupa kao izvorima informacija: u kojoj su mjeri oni prisutni kao izvori i jesu li imenovani ili je njihov identitet skriven od javnosti?

U izvještavanju o znanosti tijekom 2012. godine novinari se u 119 analiziranih napisa pozivaju na znanstvenike navodeći njihovo ime i prezime, dok je njihova matična institucija navedena u više od 83 napisa. Ima, međutim, primjera kada se riječi znanstvenika parafraziraju, a matična institucija ili kratki opis znanstvenoga interesa se uopće ne spominju. Primjerice, u članku objavljenom u *Jutarnjem listu* iznose se nalazi izvješća dotičnog Andrewa Lawrenca, a da se čitatelja prethodno nije uputilo o kome je riječ i zašto su baš njegovi nalazi relevantni. Također, iako naslov „ZNANSTVENICI TVRDE: Gradnje najviših nebodera najavljuju ekonomski slom“ (*Jutarnji list*, Hrpučić, 28. siječnja 2012.) sugerira mišljenje i predviđanja znanstvenika, u njemu se uopće ne spominju različiti ili barem pogledi drugih stručnjaka na tu temu, iako naslov to izričito najavljuje.

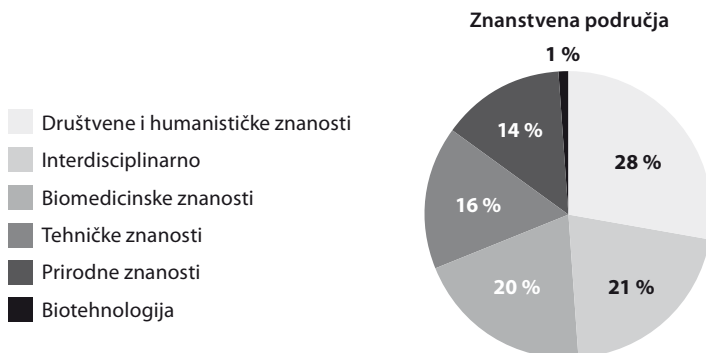
U analiziranim napisima bilo je neznatno više citiranih znanstvenika iz Hrvatske u odnosu na inozemne: u 26 % napisa (62 članaka) citiraju se domaći, a u 22 % (52 članaka) inozemni znanstvenici. Najčešće znanstvenici samo komentiraju svjetske uspjehe ili objaš-

njavaju rezultate istraživanja, odnosno znanstvenih studija. Također, hrvatski znanstvenici koji rade u drugim zemljama i karijere su ostvarili izvan Hrvatske češće imaju priliku sami predstaviti svoje projekte u odnosu na istraživače koji rade u Hrvatskoj. To bi moglo sugerirati i da hrvatska znanost nije, osim u rijetkim prilikama kada se glorificira i preувелиčava (Jergović, 2009), atraktivna medijima, što dakako ovisi i o medijima, ali i o znanstvenicima i institucijama u kojima su zaposleni. U skladu s tim navodimo tri primjera naslova iz analiziranih novina u kojima se citiraju znanstvenici s različitim matičnim institucijama, i to naslove koji citiraju: (1) hrvatskog znanstvenika koji radi u stranoj instituciji: „E. Dolušić: ‘Radimo na cjepivu protiv raka’“ (*Večernji list*, Bernardić, 31. ožujka 2012.); (2) hrvatskog znanstvenika koji radi u domaćoj instituciji: „Hrvatskoj prijete nemiri i veliki odljev mozgova“ (*Slobodna Dalmacija*, Kalmeta, 24. travnja 2014.) i (3) stranog znanstvenika koji radi u stranoj instituciji: „SLAVNI AUSTRIJSKI FIZIČAR ZA NEDJELJNI: ‘Kraj svijeta potpuno je ridikulozno proočanstvo! Izgledi da se nešto značajno dogodi 21. 12. vrlo su mali’“ (*Jutarnji list*, Rudež, 2. prosinca 2012.).

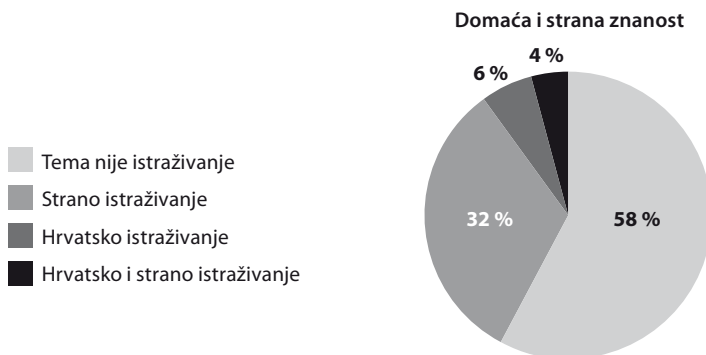
Dosadašnji rezultati (Jergović i Račić, 2011) pokazuju kako je senzacionalizam, kao nepravilno dimenzioniranje medijskog sadržaja u suvremenim uvjetima, u 2012. godini zaobišao prostor izvještavanja o znanosti; senzacionalizam je kroz nepovezanost naslova i teksta prisutan u samo 1,3 %, odnosno u tri članka. „Senzacionalistički naslovi se odnose i na mjerenje dviju vrijednosti – one koju poruka stvarno nosi u sadržaju i one vrijednosti koje se nude čitatelju u naslovu“ (Bobić, 1987: 59). Ako su te dvije vrijednosti u ravnoteži, onda senzacionalizma ne bi smjelo biti, ali kada naslov nedvojbeno upućuje na neobjektivan sadržaj spram teksta, onda je riječ o senzacionalizmu. „Senzacionalizam u tekstu i naslovu podrazumijeva tzv. ‘napuhavanje događaja’“ (Bobić, 1987: 59). U slučajevima kad je ipak primjetan, autori tekstova uporabom senzacionalističkih naslova, hiperbole, korištenjem slenga, trivijalizacijom i/ili neobičnim primjerima nastoje privući pažnju čitateljstva. Kao primjere navodimo tekst objavljen u *Slobodnoj Dalmaciji* „Najdeblji su Ameri, Kuvajćani pa Hrvati“ (*Slobodna Dalmacija*, Hina, 12. srpnja 2012.) te tekst objavljen u *Jutarnjem listu* „Neandertalci su bili toliko animalni da su žderali jezike vlastite djece, ali nisu mogli preživjeti nad čovjekom“ (*Jutarnji list*, Rudež, 22. siječnja 2012.).

U posljednjem ćemo dijelu prikazati selekciju vijesti s obzirom na znanstvena područja, kao i to što je iz znanosti najčešće postajalo novinska vijest. Naši su rezultati, u usporedbi s istraživanjem načina na koji je BBC (*British Broadcasting Corporation*) izvještavao o znanosti tijekom 2009. i 2010. godine, a koje je vodila Felicity Mellor s Imperial Collegea u Londonu (Mellor i dr., 2011), ponešto različiti. U 2012. godini je, kako je pokazalo naše istraživanje, narastao interes za društvene i humanističke znanosti, i to tri puta, s 9 % na 28 % spram 2009., 2010. i 2011. godine, tijekom kojih je analizirano ukupno 999 novinskih napisa o znanosti (Jergović, 2013).

O znanosti se 2012. godine najčešće izvještavalo, i to u 58 % slučajeva (136 napisa), u kontekstu međunarodnih istraživanja, projekata, eksperimenata i ekspedicija. Više od trećine članaka je o međunarodnim istraživanjima, dok samo 6 % (14 napisa) piše o domaćim istraživačkim projektima, kako je prikazano i u grafikonu 3.

▲ **Grafičon 2.**
Znanstvena područja u napisima o znanosti i tehnologiji, 2012.
(N = 238)

▲ **Grafičon 3.**
Izveštavanje o domaćoj i stranoj znanosti, 2012.
(N = 238)

Hrvatske su dnevne novine, unatoč rastućem broju znanstvenih aktivnosti posvećenih širokoj javnosti, tome posvetile samo 5 % (12) napisa. Latentan interes, koji naši mediji općenito pokazuju za znanost, još je manji i tijekom 2012. godine, a u prilog tome ide i činjenica kako su tijekom cijele analizirane godine samo jedne dnevne novine objavile samo jedan tekst o odnosu medija spram hrvatske znanosti. Riječ je o članku iz *Novog lista* pod naslovom „ZNANOST NA MARGINI – Jesu li hrvatski znanstvenici krivi što su neopravdano zanemareni u javnosti: SVJETSKI USPJESI U SJENI SVAĐA I SKANDALA“ (*Novi list*, Simičević, 28. srpnja 2012.), koji progovara o odnosu znanstvenika i medija, komunikaciji znanstvenika te o podjeli i prihvaćanju odgovornosti za marginalizaciju znanosti u Hrvatskoj. Ujedno to je i jedan od rijetkih napisa koji izražava jasan i nedvojben stav o temi i u kojem se prihvaća i medijska odgovornost za popularizaciju znanstvenih aktivnosti.

ZAKLJUČAK

Ako kao pravila za marketinški temeljenu proizvodnju vijesti uzmemo „traženje slika više nego ideja, emocija rjeđe nego analize, izbjegavanje kompleksnosti, dramatziranje gdje je moguće, pretjerivanje ako je potrebno da se dobije na privlačnosti, izbjegavanje ekstenzivne proizvodnje vijesti“ (McMannus, 1994, prema Jensen, 2012: 51), tada se medijsko praćenje znanosti tijekom 2012. godine u hrvatskim dnevnim novinama može opisati kao proizvodnja vijesti za prodaju. Nacionalni se kontekst, kao i u nekim drugim studijama, također ne prepoznaje kao važan jer „kompeticija, hitnost, briga o prodaji i politička ograničenja uvijek opterećuju proizvodnju vijesti“ (Champagne, 2005, prema Jensen, 2012: 51). O znanosti i istraživačkim rezultatima u našim se dnevnim novinama rijetko analitički piše. Odabir vijesti o znanosti, koje nisu nužno aktualne, ali su zanimljive i lagane za čitanje, a napisane su najčešće u kratkim formama i objavljene u raznim rubrikama (ne o znanosti), potvrđuje naše prijašnje nalaze o tome da znanost puni medije tamo gdje i kada zatreba. Na temelju provedene analize u hrvatskim dnevnim novinama možemo zaključiti kako za urednike i novinare hrvatskih dnevnih novina tijekom 2012. godine znanstvene teme još uvijek nisu bile dovoljno važne da u njih ulože više truda i vremena i pristupe im analitički i istraživački, već se na ovoj razini zaustavljaju izvještavanjem u temeljnim novinarskim žanrovima. Sve to dopunjuje sliku odmaka od profesionalnih standarda, koji promoviraju i predlažu nepristranost i objektivnost, ali u prvi plan stavljaju trivijalnost. Tome u prilog govori i svega 55 napisa tijekom cijele godine koji u izvještavanju o znanosti spominju i znanstvenu metodu.

U 2012. godini hrvatske dnevne novine, ako sudimo po broju objavljenih intervjua ili prema tome kako je samo 6 % analiziranih napisa bilo o znanosti u Hrvatskoj, nisu uspjele znanstvenicima osigurati platformu u kojoj bi oni sami govorili o svom radu. Općenito, izlazak u medije pripisuje se pretpostavljenom utjecaju medija (usp. Marcinkowski i dr., 2014; Tsfati i dr., 2010) i tome da su oni koji više vjeruju u utjecaj medija više motivirani za suradnju i češće se pojavljuju u medijima. Prema tome, ovakvo izvještavanje o znanosti u Hrvatskoj moglo bi se pripisati, među ostalim, i slabom pretpostavljenom utjecaju i nedostatku motivacije znanstvenika da se obraćaju medijima ili javnosti. Također, oni koji o znanosti komuniciraju s javnošću za to ne dobivaju nikakva priznanja. To nije među kriterijima prema kojima se rad znanstvenika vrednuje ili među kriterijima za napredovanje u znanstvenoj karijeri. Prema tome, još je puno neiskorištenih mogućnosti za bolju suradnju znanstvenika s tiskanim medijima, pogotovo kao autora u internetskim izdanjima, blogovima ili na društvenim mrežama.

Ustaljeni modus izvještavanja o znanosti doživio je pomak u korist društvenih i humanističkih znanosti o kojima se pisalo čak tri puta češće (s 9 % na 28 %) nego primjerice 2009. godine. Medijska reprezentacija znanosti u hrvatskim dnevnim novinama tijekom 2012. godine sugerira da znanost, rad znanstvenika, nova istraživanja i otkrića, kao i napredak u tehnologiji i dalje imaju nižu društvenu vrijednost i medijsku važnost.

Literatura

- >Banka.hr (2013) *Samo Slobodna Dalmacija i Novi list u plusu*. <http://www.banka.hr/samo-slobodna-dalmacija-i-novi-list-u-plusu/print> (31.10.2013.).
- >Besley, John C. i Nisbet, Matthew C. (ur.) (2013) How Scientists View the Media, and the Political Process, *Public Understanding of Science* 22 (6): 644-659.
- >Bobić, Drago (1987) *Što s događajem*. Zagreb: IRO „Informator“.
- >Božičević, Juraj i Jergović, Blanka (ur.) (2002) *Percepcija tehnike u hrvatskom društvu*. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske.
- >Bucchi, Massimiano i Trench, Brian (2008) Handbook of Public Communication of Science and Technology. London – New York: Routledge.
- >Chomsky, Noam i Herman, Edward (1998) *Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media*. New York: Pantheon Books.
- >Čuvalo, Antonija (2010) Osobine medijskih publika i povjerenje u medije, *Medijske studije* 1 (1-2): 40-54.
- >Donsbach, Wolfgang (2004) Psychology of News Decisions: Factors behind Journalists' Professional Behaviour, *Journalism* 5 (2): 131-157.
- >Dunwoody, Sharon (1999) Scientists, Journalists, and the Meaning of Uncertainty, str. 59-80, u: Friedman, Sharon, Dunwoody, Sharon i L. Rogers, Carol (ur.) *Communicating Uncertainty: Media Coverage of New and Controversial Science*. (Lea's Communication Series). New York: Lawrence Erlbaum.
- >Einsiedel, Edna F. (1992) Framing Science and Technology in the Canadian Press, *Public Understanding of Science* 1 (1): 89-101.
- >Entman, Robert M. (1993) Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm, *Journal of Communication* 43 (4): 51-58.
- >European Commission (2013) *Eurobarometer Responsible Research and Innovation, Science and Technology*. http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-987_en.htm (01.12.2014.).
- >Galić, Gabrijela (2013) Izumiranje sektorskog novinarstva, *Novinar* 2013 (8-10), str. 34-36. http://hnd.hr/Novinari/Novinar_1_10_2013/index.html#/34/ (01.02.2014.).
- >Gitlin, Todd (1980) *The Whole World Is Watching: Mass Media in the Making and Unmaking of the New Left*. Los Angeles – London: University of California Press.
- >Haran, Joan i Kitzinger, Jenny (2009) Modest Witnessing and Managing the Boundaries Between Science and the Media: A Case Study of Breakthrough and Scandal, *Public Understanding of Science* 18 (6): 634-652.
- >Hosti, Ole R. (1969) *Content Analysis for the Social Science and Humanities*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- >Hrvatsko novinarsko društvo (2012) *Slom medija: U EPH-u i do 19 posto manje plaće, Styria isisava posljednji novac*. <http://www.hnd.hr/hr/najnovije/show/66095/> (22.10.2012.).
- >Hrvatsko novinarsko društvo (2013) *TRIBINA Sniženi PDV trebao bi zaustaviti otpuštanje novinara*, <http://www.hnd.hr/hr/najnovije/show/66697/> (05.04.2013.).
- >Jensen, Eric (2012) Scientific Sensationalism in American and British Press Coverage of Therapeutic Cloning, *Journalism & Mass Communication Quarterly* 89 (1): 40-54.
- >Jergović, Blanka (2009) From Sensational to Sensationalism: Media Coverage of Science and the Role of Scientists. *SciCom09 – Aufklärung, Dialog oder Event? Anforderungen an eine zielgruppenorientierte Wissenschaftskommunikation Internationale Fachtagung*. Wien: Technische Universität Wien (izlaganje na znanstvenom skupu).
- >Jergović, Blanka (2012) Lost in Transition? Science in the Croatian Newspapers, str. 324-330, u: Bucchi, Massimiano i Trench, Brian (ur.) *Quality, Honesty and Beauty in Science and Technology Communication*. Vicenza: Observa Science in Society.
- >Jergović, Blanka (2013) Medicine and Science in Media. *1st International Congress of the International College of Person-Centered Medicine: Whole Person in Health Education and Training*, International College of Person-Centered Medicine, Zagreb, 7.-10.11.2013. (usmeno izlaganje).

- >Jergović, Blanka i Račić, Ifigenija (2010) Uloga interneta kao izvora informacija u medijskom izvještavanju o znanosti: iskustva hrvatskih znanstvenih novinara, *Medianali* 5 (10): 1-20.
- >Jergović, Blanka i Račić, Ifigenija (2011) Društvena vrijednost znanosti: novinsko izvještavanje o ekonomskoj krizi i znanosti, str. 139-171, u: Labaš, Danijel (ur.), *Komunikacija i mediji u krizi*. Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu.
- >Jojić, Ljiljana, Matasović, Ranko, Anić, Vladimir, Brozović-Rončević, Dunja, Cikota, Ljiljana, Goldstein, Ivo, Goldstein, Slavko i Pranjković, Ivo (ur.) (2003) *Hrvatski enciklopedijski rječnik*. Zagreb: Novi Liber.
- >Kanižaj, Igor (2004) Predstavljenost nacionalnih manjina u hrvatskim dnevnim novinama – komparativni pregled 2001. – 2003., *Politička misao* (41) 2: 30-46.
- >Kanižaj, Igor i Šalaj, Berto (2004) Medijska slika manjina, str. 30-42, u: Obradović, Stojan (ur.) *Javnost i manjine*. Split: STINA.
- >Kunczik, Michael i Zipfel, Astrid (2006) *Uvod u znanost o medijima i komunikologiju*. Zagreb: Zaklada Friedrich Ebert.
- >Lamza Posavec, Vesna (2006) *Metode istraživanja u novinarstvu*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti.
- >Lewenstein, Bruce V. (1995) From Fax to Facts: Communication in the Cold Fusion Saga, *Social Studies of Science* 25 (3): 403-36.
- >Lippmann, Walter (1995) *Javno mnijenje*. Zagreb: Naprijed.
- >Lučić, Ivo i Rudež, Tanja (ur.) (2011) *Mediji i znanost*. Zagreb: Press Data, HRT.
- >Malović, Stjepan (ur.) (2007) *Vjerodostojnost novina*. Zagreb: ICEJ i Sveučilišna knjižara.
- >Marcinkowski, Frank, Kohring, Matthias, Fürst, Silke i Friedrichsmeier, Andres (2014) Organizational Influence on Scientists' Efforts to Go Public: An Empirical Investigation, *Science Communication* 36 (1): 56-80.
- >Mellor, Felicity (2011) *Content Analysis of the BBC's Science Coverage*. http://downloads.bbc.co.uk/bbcctrust/assets/files/pdf/our_work/science_impartiality/appendix_a.pdf (01.12.2014.).
- >Peters, Hans P., Brossard, Dominique, de Cheveigné, Suzanne, Dunwoody, Sharon, Kalfass, Monika, Miller, Steve i Tsuchida, Shoji (2008) Science Communication: Interactions with the Mass Media, *Science* 321 (5886): 204-205.
- >Petersen, Alan, Anderson, Alison, Allan, Stuart i Wilkinson, Clare (2008) Opening the Black Box: Scientists' Views on the Role of the News Media in the Nanotechnology Debate, *Public Understanding of Science* 18 (5): 512-530.
- >Pew Research Center (2009) *Public Praises Science; Scientists Fault Public, Media. Scientific Achievements Less Prominent than a Decade Ago*. <http://www.people-press.org/2009/07/09/public-praises-science-scientists-fault-public-media/> (01.12.2014.).
- >Ridell, Seija (1996) Resistance through Routines: Flow Theory and the Power of Metaphors, *European Journal of Communication* 11 (4): 557-582.
- >Royal Society (2009) *Science and the Public Interest. Communicating the Results of New Scientific Research to the Public*. https://royalsociety.org/~media/Royal_Society_Content/policy/publications/2006/8315.pdf (01.12.2014.).
- >Scheufele, Dietram A. (1999) Framing as a Theory of Media Effects, *Journal of Communication* 49 (1): 103-122.
- >Šonje, Jure (ur.) (2000) *Rječnik hrvatskog jezika*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža i Školska knjiga.
- >Tsfati, Yariv, Cohen, Jonathan i Gunther, Albert C. (2011) The Influence of Presumed Media Influence on News About Science and Scientists, *Science Communication* (33) 2: 143-166.
- >Wimmer, Roger D. i Dominick, Joseph, R. (2010) *Mass Media Research: An Introduction*. Boston: Cengage Learning.

Citirani novinski članci

- >Bernardić, Andro (2012) Profesor Vinković: „Homeopatija dokazano ne liječi ništa“, *Večernji list*, 28. siječnja 2012.
- >Bernardić, Andro (2012) E. Dolušić: „Radimo na cjepivu protiv raka“, *Večernji list*, 30. ožujka 2012.
- >Bernardić, Andro (2012) Ploveće turbine davat će struju tisućama ljudi, *Večernji list*, 30. lipnja 2012.
- >Hina (2012) Najdeblji su Ameri, Kuvajćani pa Hrvati, *Slobodna Dalmacija*, 12. srpnja 2012.
- >Hrupić, Martina (2012) ZNANSTVENICI TVRDE: Gradnje najviših nebodera najavljuju ekonomski slom, *Jutarnji list*, 28. siječnja 2012.
- >Kalmeta, Lada (2012) Hrvatskoj prijete nemiri i veliki odljev mozgova, *Slobodna Dalmacija*, 24. travnja 2012.
- >[nepotpisano] (2012) Veća stražnjica štiti od dijabetesa, *Slobodna Dalmacija*, 9. veljače 2012.
- >Petрак, Andrej (2012) 10. Festival znanosti: dokaz da je Rijeka grad znanja i istraživanja, *Novi list*, 24. travnja 2012.
- >Rudež, Tanja (2012) Neandertalci su bili toliko animalni da su žderali jezike vlastite djece, ali nisu mogli preživjeti nad čovjekom, *Jutarnji list*, 22. siječnja 2012.
- >Rudež, Tanja (2012) SLAVNI AUSTRIJSKI FIZIČAR ZA NEDJELJNI: „Kraj svijeta potpuno je ridikulozno proročanstvo! Izgledi da se nešto značajno dogodi 21. 12. vrlo su mali“, *Jutarnji list*, 2. prosinca 2012.
- >Simičević, Vedrana (2012) ZNANOST NA MARGINI – Jesu li hrvatski znanstvenici krivi što su neopravdano zanemareni u javnosti: SVJETSKI USPJESI U SJENI SVAĐA I SKANDALA, *Novi list*, 28. srpnja 2012.
- >Šerić, Marina (2012) Kriza ugrožava europsku znanost – stopirana istraživanja, *Večernji list*, 27. listopada 2012.

HOW IMPORTANT IS SCIENCE AS A CROATIAN DAILY PRESS TOPIC? AN ANALYSIS OF MEDIA COVERAGE OF SCIENCE IN 2012 IN JUTARNJI LIST, VEČERNJI LIST, SLOBODNA DALMACIJA AND NOVI LIST

Blanka Jergović :: Anđelka Raguž

ABSTRACT *This paper investigates the media coverage of science in the Croatian daily press, using data from a content analysis that applies quantitative analysis to articles published during 2012 (N=238). Our sample consists of 4 main dailies, Jutarnji list, Večernji list, Slobodna Dalmacija and Novi list. The prime interest is in the trends concerning media coverage on science regarding criteria and news selection procedures, as well as trends in using sources of information. The analysis shows a latent, but permanent interest in science in the Croatian daily press. Science is presented in different sections, including sections on politics and those sections related to entertainment and lifestyle. The coverage primarily focuses on international, and to a lesser extent, scientific projects related to Croatian science. Reports on science are mostly presented in news or reports, mainly pages that are not very prominent. Our analysis shows that articles about science in 2012 were mostly affirmative, shifting the focus of the Croatian daily press from medical and biomedicine sciences to the humanities and social sciences, which were covered to a fuller extent. On the other hand, the media's interest in the natural sciences increased slightly over the examined period.*

KEY WORDS

SCIENCE, MEDIA, REPORTING, DAILY PRESS, NEWS SELECTION, SOURCES OF INFORMATION

Authors note _____

Blanka Jergović :: Croatian Radio-television and University of Zagreb, Croatian Studies ::
blanka.jergovic@hrt.hr

Anđelka Raguž :: PhD student at the University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences, Croatia :: araguz@hrstud.hr